

"Kanadai Magyar Újság" egyetemes "KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL" Kanada és az angol birodalom legjelentősebb, vezető magyar hetilapja amely mindenkor szelentől való meg az idegenbe szállást megvárásig érdekelte és a kanadai polgárokat megillető jogokat igazságtól kivétel minden honfitársunk számára.

BRANTFORD BRIDGEPORT CALEDONIA CHIPPAWASSETT CROWLAND FORD CITY FORT BELLEVILLE FORT WILLIAM GALT GUELPH HAMILTON KITCHENER MONTREAL NEW WATERSFORD NIAGARA FALLS OSHAWA OTTAWA PORT COLBORNE PORT ROBINSON QUEBEC ST. CATHARINES SPRING HILLS SUDBURY STONEY TORONTO WINDSOR WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEAVER CANA CALGARY COALHURST EDMONTON ESTEVAN HARRISBURG KANAWAR LEASK LETHBRIDGE NORBURY OTTHON PAINSBET RAYMOND REGINA SASKATOON SASKATCHEWAN SIZELBYFOLD SUNDAS TABER VANCOUVER WAKAW WHITBY WINDSOR YORKTON

"Canadian Hungarian News" Combined with the "CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL" An Independent Weekly Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire. Editorial Offices and Printing Plant 375 Hargrave St., WINNIPEG, Man. Yearly Subscription \$5.00 to Foreign Countries \$4.00

VOL. VIII EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA, 1931. SZEPTEMBER 24 CSÜTÖRTÖK

No. 39 SZAM

HUNGARIAN PHOTO INSPIRED BIG SCENE

Reprinted from "The Chicago Herald & Examiner"

Almost every home in Hungary has one of those decorative and informative little "weather houses," which look something like the common type of cuckoo clock. Through the two doors of a "weather house" tiny figures representing human beings slowly emerge and disappear to forecast rain or sunshine, as the case may be. Usually it is a man's figure that predicts rain and a woman's figure which promises fair weather.

The title of the interesting photograph at the right is, in fact, "Fair Weather" and the inspiration for it was found by Margit Tóth, the well known Budapest photographer, in a little "weather house" in her own sitting room.

Miss Tóth had a big scale model of her "weather house" made by carpenters and posed a real young woman in one of the doorways. The picture she took of the "life size" barometer was entered in the recent annual exhibition of the Hungarian Photographic Society and won a special medal.

It also won the attention of a Parisian theatrical producer who happened to be in the Hungarian metropolis during the annual exhibition of camera studies. He saw in the prize winning picture an idea for a scene in a new revue on which he was working at the time.

He could, of course, have borrowed the idea without consulting Miss Tóth, because such inspirations cannot be copyrighted. But he called on the photographer and asked her permission to use a "weather house" scene in his newest stage production.

A few weeks later Parisian theatergoers were applauding one of the prettiest sketches that has graced a French musical show in many seasons. It was called "Fair Weather," and the center of the stage was occupied by a huge "weather house," through the doors of which more than a score of beautiful girls slowly walked while they sang a song appropriate to the setting.

Some of the girls were dressed in rain coats and they carried umbrellas. Their lines advised the members of the audience that the sunshine always follows the rain and that moist weather is nothing to be depressed about. The lights were dim during this part of the act, simulating the grayness of a rainy day.

Other members of the company paraded through the doors of the huge "weather house" arrayed in the filiciest and most colorful of gowns. They sang of the passing of the clouds and the return of blue skies. As they made their appearance the lights went up until the entire stage was flooded with golden radiance.

The scene inspired by Margit Tóth's photograph is easily the hit of the show, and the Parisian producer did not forget to give her ample credit in the program.

39 SZAZALÉK A MAGYAR NEMZETI BANK ARANYTARTALÉKA A KÖTELEZŐ 24 SZAZALÉK HELYETT

A "London Times" budapesti levelezője megállapítja, hogy a magyar bankzárlatrendelet lejártát követő napokon a község rendkívül fegyelmzett séget és nyugalmat tanúsított. Az összes bankbetétek mindössze csak egy százalékkal csökkentek, holott a rendelet ötszázalékos terjedő kivételeket engedélyez. Ez is mutatja a község abszolút nyugalmát. A bankjegyforgalom csökkenése következtében a Magyar Nemzeti Bank aranytartaléka 39 százalékos, holott az alapszabályok szerint a minimum 24 százalék volna.

Montreal szenátora sikrázszállott a magyar igazságért

GUTHRIE BIRODALMI IGAZSÁGÜGYMINISZTER ÉS BEAUBIEN SZENÁTOR HATALMAS BESZÉDBEN TILTAKOZTAK A NEPSZÖVETŐSÉG LEGÜTÖBBI ÜLÉSÉN A MEGSZÁLLOTT TERÜLETEK KISEBBSÉGEINEK ELYNOMÁSA ELLEN — A NYUGATI GABONATERMELŐK ÉRDEKÉBEN SZÓLOTT DR. RIDDELL

"Hot stuff from Canada..." — ez volt az angol-szász világsajtó véleménye a Nemzetek Szövetségének szeptember 18-iki üléséről, amikor először Dr. Riddell kanadai ügyvivő szólt a nyugat-kanadai és általában népszerűtlen farmerok érdekében. Beindult a Népszövetség francia a spona egyenjóságot és egyenlő elbánást hirdető a Népszövetségbe tartozó minden egyes nemzet számára — mondotta többek között Dr. Riddell — mégis Kanada és a többi tengeren túli gabonatermelő állam kénytelen az ellenkező tapasztalati a Népszövetség ugyanis legutóbb olyan intézkedéseket fogantatott, melyek segítik ugyan az európai gabonatermelőket viszont egyenesen ellenkezik a kanadai farmerok érdekeivel.

Magyar szempontból óriási horderejű beszédet mondott azután Hon. Hugh Guthrie birodalmi igazságügy-miniszter. Guthrie az igazi béke érdekében beszélt, kiemelve, hogy Kanada minden olyan kísérletet, mely az 1932 februárjában tartandó lefegyverzési konferenciát el szeretné gáncsolni, a leghatározottabban visszafog utasítani. Nemcsak meg kell a konferenciát tartani, de a világ nyugtatására oda kell hatnia a Népszövetség vezetőségének, hogy ne csak szóval és írásban hangzatosasság, hanem a gyakorlatba is átvigye a béke és a lefegyverzés eszméit.

Szenátor C. P. Baubien, Montreal felsőházi képviselője, Kanada ezidei

Megtalálták az elveszett bányász-pilótát

Pontosan egy hónappal ezelőtt Charles Gordon, a Consolidated Smelters bányavállalat pilótája Ontario Sioux Loukout városából egy alaposan megrakott egyszemélyes repülőgéppel megindult észak felé, hogy a lakott területektől 400 mérföldnyi távolságra levő Trout Lake helyhely munkásai részére élelmet, felszerelést és postát szállítsanak.

Miután nem kaptak felőle semmiféle hírt, egy másik repülőgépet indítottak utnak Trout Lake felé, nehogy a munkások élelmiszerkészletükből ki fogyjanak. Két hétig azonban csupán egy repülőgépet küldtek Gordon felkutatására, viszont semmi nyomát nem talál-

Tulad a kormány a CNR-on vagy átveszi a CPR-t is?

A KANADAI VASUTAK ÜZEMBENTARTÁSA OKOZ JELENLEG FEJFAJST OTTAWANAK — TÖBBEZER MUNKAST ELBOCSÁTOTT A CPR ÉS PÉNZÜGYI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZD A CNR — ÁLLÍTÓLAG ÖSSZEOLVASZTJAK A KÉT HATALMAS VÁLLALATOT

A Canadian Northern, a Grand Trunk, a Grand Trunk Pacific és még több kisebb csőd bejutott vasutvállalat megváltását azért határozta el a háború utáni években az ottawai kormány, hogy ezáltal a Canadian Pacific újszólva egyeduralmát az utazó és szállító közönség érdekében ellensúlyozni tudja. Mig azonban a Canadian Pacific egészen a legutóbbi időkig valam került a kanadai adófizetés pénzébe, sőt nagyszerűen jövedelmező vállalkozásnak bizonyult, a Canadian National termszetszerűleg olyan körülmények között kezdte működését, hogy lehetetlen volt állami

NAGYOT FEJLŐDTEK KANADA VÁROSAI

A közelmúlban már részben ismertett népszámlálási adatok kiegészítésével az ottawai statisztikai hivatal most hozta nyilvánosságra az időközben feldolgozott adatokat. Ezek szerint az elmúlt tíz év folyamán a legrohamosabb fejlődést Riverville ontarioi község érte el. Amennyiben 1921-ben csupán 1.155 lakója volt, míg jelenleg 4.426 lakosságának száma, tehát a gyarapodás kerekén 283 százalékos.

A nagyvárosok közül Quebec lélekszáma 95.193-ról 129.103-ra nőtt, míg a nova-scotiai Sydney Mines lakossága 8.327-ről 7.759-re esett. Ontarióban azonban már állandó a növekedés. Így például Windsor városa 38.591 lakos helyett 62.957 lélekszámra emelkedett. Kitchener pedig 21.763-ról 30.261-re nőtt. Oshawa 11.940-ről 23.365-re, Fort William 20.541-ről 26.075-re, Guelph 18.128-ről 21.068-ra North Bay 10.692-ről 15.478-ra

Örökre eltűnt Krüger Nova Scotiában?

Kanada tengerparti tartományának lakosságát már több mint egy év óta egy német tudós sorsa tartja izgalomban. 1930 márciusában ugyanis Krüger fiatal német tudós egy greenlandi és egy eszkimó vezető segítségével nekivágott Nova Scotia ismeretlen vidékeinek hogy földtani kutatásokat végezzen. Azóta teljesen nyomvesztett és attól tartanak, hogy a mindezen elszánt német tudós örökre odaveszett.

Az alapos képzetségű német már 1928-ban indult utnak szibériából, azzal a céllal, hogy Európa és Amerika geológiai összetartozását kimutassa. Először Skótsországban végzett kutatásokat, majd pedig Greenlandot járta be és a helyszínen szerzett tapasztalatok, illetve a föld mélyéből előhozott kőzetekkel bizonyította, hogy Kanada északi része Greenland és Skótsország közvetítésével valamikor egy volt Európával és csak később választotta el két földrészre az Atlanti Óceán.

BORAH NEM VALLALJA AZ ELNÖKJELÖLTSEGET?

Az Egyesült Idaho államának szenátora és a washingtoni felsőház külügyi bizottságának elnöke, a magyarbarát William Borah állítólag a legközelebbi választáson Hoover elnökkel szemben lépett volna fel. Bárha Borah-t komoly elnökjelöltként emlegették már az utóbbi évtizedek során nem egyszer, beavatott körök éppen nem tartják valószínűnek, hogy Hoover fellépése esetén Borah is pályáznék az elnökségre és ezáltal megbontaná a republikánus párt egységét.

A Hoover elnök után talán az egész világ legnagyobb tekintélynek örvendő amerikai diplomata különben legutóbb ismét leszögezte azon hajthatatlan álláspontját, miszerint a jelenlegi általános nyomorúságot még tetézi a megszállott területek kisebbségeinek elnyomása, a Népszövetség tehetetlensége és főleg egyes államok titkos

Bányász-bonyodalom Estevanban

Jelentették, hogy Saskatchewan Estevan városa vidékén kivétel nélkül bezártak a bányák, miután a szakszervezet nem tudott megalkudni a munkaadókkal. Miután már egy hétig nem dolgoztak a tárnokban és a bányások egy része megunta a télenléteget, újból megkezdték a munkát. A környékbeli aratásból visszatérő farmmunkások szintén csatlakoztak a dolgozó bányászokhoz, minek eredményeképpen három tárna teljes üzemben dolgozott, amikor a szakszervezetek emberei ismét közbeleptek.

Angol tengerészek a fizetésük ellen

Mult csütörtökön egyszerre komoly fordulatot vett az újonnan alakult pártokiváltási kormányon azon intézkedése, amely szerint minden egyes állami hivatalnok, alkalmazott és munkás, továbbá a hadsereg és a tengerészet tagjai fizetésének egy ötöd részét a költségvetés mérlegének helyreállítására fordítják. A szigorú ellenében szárazföldön nem történt semmi különösebb zavar.

Valóságos lázadászerű rendbontás történt azonban az Atlanti-tengeri hajóraj legénységének soraiban, amikor a "Valiant" páncélos legénysége megtagadta az engedelmességet. Eppen az ősi hadgyakorlatok kellett volna a flottának indulnia és a zászlóshajóról kiállításra a parancsot, amikor a "Valiant" legénysége egyszerűen nem volt hajlandó eljőnni a fedélzetre, hogy a horgony felvegye és megtegye a szükséges előkészületeket az indulásra. Ennek következtében az egész flotta kénytelen volt Invergordon város öblében vesztegelni, sőt elhalasztották a hadgyakorlatokat is.

Az admirális rendelkezéseire azonnal visszarendelték illetőleg állomáshelyére utasították az egész hajóhadat. Együttal pedig elrendelték a fizetéselvonások következményének legszigorúbb ellenőrzését, miután a tengerészek azt állítják, hogy családjaik nem tudnak megélni a szállított javadalmazásból. Austen Chamberlain tengerészeti miniszter, aki azelőtt a Népszövetségben képviselte az angol érdekeket, a panaszok azonban orvoslását ígérte, de a legkérlelhetőbb fejelemi eljárást helyezte kilátásba arra az esetre, ha a lázadás megismétlődne.

Saskatchewan vizsgálatot követel a gázolinárak ügyében

A legnagyobb prérítartomány farmereinek a gázolinárak elleni jogos és határozott állásfoglalását már hetekkel ezelőtt ismertettük. A gazdasáradó egységes megmozdítását most a reginai tartományi kormány is kellő méltányságra értékesítette és Stewart tartományi ügyi miniszter szeptember 22-én már fel is vette a

LEGÜJABB HIREK

HADÁRATOT INDÍTOTT JAPAN Kina Manchuria tartománya ellen melynek fővárosát örökig tartó tűzrégi előkészítés után erős harcok után bevették a japán csapatok. Chang Hsuen Liang tábornok, Manchuria kormányzója kijelentette, hogy állítólag a japánok hívták ki néhány kínai katonát a területükre és ebből keletkezett a kellemetlen diplomáciai bonyodalom. A helyzetet megnehezíti az a körülmény, hogy Japánnak — akárcsak Oroszországnak — már régóta fáj a foga Manchuriára.

AZ ELSŐ KÉT GÖZÖS ELHAGYTA CHURCHILL kikötőjét negyedik millió bushel acélos saskatchewanai búzával megrakottan és mire sorok napvilágot látnak, a "Farnworth" és a "Warkworth" már a Hudson szoroson is túl, az Atlanti Óceán vizén szeli a hullámokat London felé. — A hajózási biztosító-társaságok az első ut sikerére való tekintettel máris hajlandóságot mutatnak a Hudson öbölbeli hajózási biztosítást díjainak leszállítására. Erre annál is inkább szükség volna, miután a jelenlegi díjazás a St. Lawrence folyón alkalmazott valutának éppen hatszorosa.

KÉT GOLYÓVAL AGYONLÖTTÉK a montreali főkonzulátus irodapülétének, a St. Catharines uccal Castle Building-nek éjjeliőrét mult szombatn virradó hajnalban. Mindkét golyó az éjjeliőr koponyáján turdott keresztül. A gyilkosságot betörtök követhették el, akik a nyolcadik emeleten szétzörgetve berögzészeimaikat, titokzatos módon emelnekültek a felhőkarcolóból.

LEGGETT AZ EXPERIMENTAL FARM Saskatchewan Swift Current városa mellett, amikor a legutóbbi éghibóru alatt egy villámcsapás felgyújtotta a vetőmagtisztító-épületet. — Az Egyesült Indiana és Ohio államokban még több kárt okozott a földrengés alakjában pusztító elemi csapás, melynek folyamán többhelyütt megrongálódtak az épületek.

HÁROMMILLIÓ DOLLAROS költséggel hamarosan új hidat építenek a Fraser folyó felett Vancouver és New Westminster között, mely ezáltal mintegy kétezeröttszáz embernek adnak munkát. — A Lake Louis-Jasper Park közötti országot építést is megkezdték és ennél a munkánál előrelátólag ezer munkanélkülit alkalmaznak Calgaryból és Edmontonból